

Wat doet de tandarts aan kaaskiezen?

Het is belangrijk dat de tandarts of mondhygiënist de glazuurstoornis vroegtijdig kan signaleren. Neem je kind als het eerste tandje doorbreekt mee naar de mondzorgpraktijk. De tandarts of mondhygiënist kan de gevolgen van de glazuurstoornis en het ontstaan van gaatjes zo beperkt mogelijk houden. Heeft je kind kaaskiezen in zijn melkgebit en komen de eerste blijvende kiezen door? Dan roept de mondzorgverlener je kind vaker op voor controle. Bij kaaskiezen die vroeg worden opgemerkt, kan je met goed tandenpoetsen en een juist fluoridegebruik veel bereiken.

De mondzorgverlener controleert en reinigt het gebit en kan kwetsbare kiezen extra beschermen met bijvoorbeeld een fluoridelak. In veel gevallen zal de behandelaar de kaaskiezen vullen met een tandkleurig materiaal. Ernstigere gevallen kan hij bijvoorbeeld voorzien van een metalen kroon. Aanvallen van buitenaf kunnen de binnenkant van de kies dan niet meer bereiken. In sommige gevallen moet de tandarts kaaskiezen trekken.

Heb je nog vragen? Neem dan contact op met je tandarts of mondhygiënist.

Dit vouwblad is samengesteld door de Redactieraad van het Ivoren Kruis met aanbevelingen van het Adviescollege Preventie Mond- en Tandziekten en mede mogelijk gemaakt door Oral-B, GlaxoSmithKline en Menzis.

Meer weten? www.ivorenkruis.nl of download de gratis app GezondeMond.

© Ivoren Kruis / 2014

Kaaskiezen

Klaagt je zoon of dochter over gevoelige kiezen? Eet je kind slecht? Doet tandenpoetsen pijn? Misschien zijn er kaaskiezen in het spel. Dat zijn kiezen waarvan de beschermende glazuurlaag niet of niet goed is ontwikkeld. Ze hebben gedeeltelijk of helemaal een kaaskleur (wit-crème tot geel-bruin) en kunnen er ook wat bubbelig uitzien. Ze zijn gevoeliger dan andere kiezen, omdat de buitenste laag zwakker is. Kaaskiezen komen zowel voor in het melkgebit als in het blijvend gebit.

Meer gaatjes

Kinderen met kaaskiezen hebben meer gaatjes dan leeftijdsgenoten zonder kaaskiezen. Heeft een kind kaaskiezen in zijn melkgebit? Dan heeft het een grotere kans op de ontwikkeling van kaaskiezen in zijn blijvend gebit. In Nederland heeft 5-9% van de kinderen kaaskiezen in het melkgebit. In het blijvend gebit heeft 9-14% van de kinderen één of meerdere kaaskiezen. Kinderen met kaaskiezen in het blijvend gebit, hebben ook kans op een wit-gele verkleuring van de blijvende voortanden.

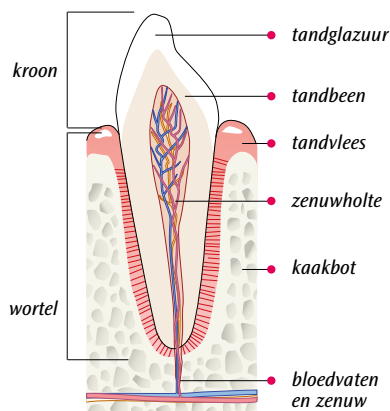
Kaaskies in het melkgebit

Kaaskies in het blijvend gebit

Glazuurstoornis

Tandglazuur is de buitenste beschermlaag van de tanden en kiezen. Glazuur is het hardste weefsel van het menselijk lichaam.

Bij de vorming ervan kan soms iets mis gaan. Melkkiezen worden al vóór de geboorte van het kind aangeemaakt. De zwangerschap is dus ook voor de gebitsontwikkeling van het kind een belangrijke periode.

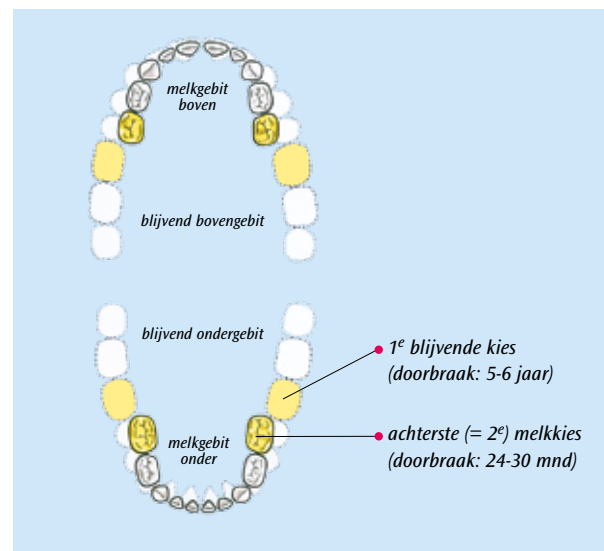
De ontwikkeling van de melkkiezen gaat door totdat ze rond tweejarige leeftijd doorbreken. Als er in die periode iets fout gaat, kunnen afwijkingen in het glazuur van de melkkiezen ontstaan. Er kan te weinig glazuur zijn gevormd of het glazuur is van slechte kwaliteit. De glazuurontwikkeling van de eerste blijvende kiezen en snijtanden in de bovenkaak begint ook kort voor de geboorte en gaat verder in de eerste 4 levensjaren. De oorzaak van de verstoorde glazuurvorming in de blijvende kiezen en voortanden ligt in die periode.

Waardoor ontstaan kaaskiezen?

Glazuurdefecten kunnen erfelijk zijn. Ook is bekend dat alcoholconsumptie van de moeder tijdens de zwangerschap, een laag geboortegewicht en koorts bij het kind in het eerste levensjaar kaaskiezen in het melkgebit kunnen veroorzaken. Soms is de oorzaak ook onbekend. Is je kind in de eerste 4 levensjaren vaak ziek geweest? Dat kan de oorzaak zijn van de verstoorde glazuurvorming in de blijvende kiezen.

Welke kiezen zijn gevoelig voor kaaskiezen?

In het melkgebit zijn de laatste (achterste) kiezen die doorbreken het meest gevoelig voor het krijgen van glazuurafwijkingen. Ze verschijnen als je kind tussen de 2 en 2½ jaar oud is. In het blijvend gebit zijn het juist de eerste kiezen die doorbreken. Ze komen tevoorschijn als je kind tussen de 5 en 6 jaar oud is.

Deze eerste blijvende kiezen breken achter de laatste melkkiezen door, waardoor ze makkelijk onopgemerkt blijven. Goed opletten dus bij het (na)poetsen.

Doen kaaskiezen pijn?

Kaaskiezen zijn gevoelig en kwetsbaar. Het glazuur is van mindere kwaliteit. De kies slijt daardoor sneller. Zo kunnen er vlugger gaatjes in ontstaan. Binnen korte tijd kunnen grote delen van een kies worden aangetast of afbrokkelen. Kaaskiezen kunnen pijn doen. Veel kinderen ontwijken gevoelige kiezen tijdens het tandenpoetsen. Daardoor ontstaan er nog eerder gaatjes en nog meer gevoeligheid. Kaaskiezen worden niet of slecht beschermd tegen aanvallen van buitenaf. Eten of drinken van warme, koude, zoete of juist zure producten kan pijnlijk zijn.

Kun je kaaskiezen beschermen?

Kaaskiezen kun je extra beschermen met fluoride. Goed tandenpoetsen is de beste manier om dagelijks fluoride aan te brengen. Het is dus heel belangrijk 2x per dag op de juiste manier de tanden te poetsen. Ook bij gevoeligheid. De tandarts of mondhygiënist kan je kind adviseren een keer extra tanden de poetsen en/of te spoelen met een fluoridemondspoelmiddel. Wees extra alert op het doorbreken van de (blijvende) kiezen. Zorg ervoor dat je kind regelmatig de tandarts of mondhygiënist bezoekt. Dan kan hij het gebit van je kind goed controleren en adviezen geven.

